

INFORMACE O VYDANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH, ČLÁNCÍCH A PUBLIKACÍCH

SBÍRKA ZÁKONŮ 2013

Částka 70 – čís. 161

Zákon, kterým se mění zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), ve znění pozdějších předpisů. Novela se týká mj. ochranných pásem produktovodů, ropovodů a skladovacích zařízení. Účinnost od 1. 7. 2013.

Částka 71 – čís. 169

Zákon, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Novela zákona o odpadech se mj. týká nakládání s nekontaminovanou zemínou a jiným přírodním materiálem vytěženým během stavební činnosti. Účinnost od 1. 10. 2013 (s odchylkami).

Částka 76 – čís. 179

Zákon, kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 7. 2013.

Částka 78 – čís. 189

Vyhláška o ochraně dřevin a jejich kácení. Vyhláškou se současně zrušuje § 8 ve vyhlášce č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Účinnost od 15. 7. 2013.

Částka 81 – čís. 193

Vyhláška o kontrole klimatizačních systémů. Účinnost od 1. 8. 2013.

Částka 81 – čís. 194

Vyhláška o kontrole kotlů a rozvodů tepelné energie. Účinnost od 1. 8. 2013.

PRÁVNÍ ROZHLEDY

Číslo 9/2013

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.: Právo na informace – ke dvěma aktuálními problémům spojeným s § 5 odst. 3 „SvInř“ (zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů)

Článek uvozuje právo na informace jakožto specifické právo, respektive právo ústavní, tj. právo nejvyšší síly, a konkrétně je pak věnován otázce publikace ústně podaných informací a problematice poskytování informací o platech a odměnách pracovníků ve veřejné správě.

JUDr. Petr Tégl, Ph.D.: Ještě k žalobám na ochranu vlastnického práva podle nového občanského zákoníku
Reakce autora na článek publikovaný v Právních rozhledech č. 4/2013.

(Minulé číslo Stavebně správní praxe chybně informovalo, že zmíněné články byly publikovány v Právních rozhledech č. 8/2013).

Číslo 10/2013

JUDr. Karel Svoboda, Ph.D.: Procesní zamyšlení nad novou koncepcí práva na zřízení nezbytné cesty.

Článek je věnován institutu soudního zřízení práva nezbytné cesty v novém občanském zákoníku.

Nejvyšší soud České republiky: K úpravě vztahů užívání tzv. vnitřní účelové komunikace v uzavřeném areálu tvořeném více nemovitostmi rozdílných vlastníků (podle rozsudku ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 4392/2010). Týká se §§ 136 odst. 1, 137 občanského zákoníku a § 7 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Číslo 11/2013

JUDr. Jakub Handrlica, Ph.D.: Služebnost inženýrské sítě
Podle autora si článek dává za cíl poukázat na nově zavedený institut služebnosti inženýrské sítě v širších důsledcích. Věnuje nejprve pozornost vývoji právních úprav týkajících se provozovatelů inženýrských sítí na území České republiky, dále právní úpravě současně („a jejím deficitům“) a konečně důsledkům, které podle názoru autora přinese institut služebnosti inženýrské sítě pro provozovatele, pro osoby mající k dotčeným nemovitostem vlastnické či jiné právo a pro správní orgány.

Číslo 6/2013

Mgr. Marek Hanák, Marie Poláčková: Šetrnost k sousedství
Článek je věnován tématu „kulatého stolu veřejného ochránce práv“ pořádaného v dubnu t. r. – povinnosti stavebníka být šetrný k sousedství vyplývající ze stavebního zákona. Zabývá se odpovědností stavebníka, odpovědností projektanta a odpovědností stavebního úřadu z pohledu veřejného ochránce práv.

Mgr. Lukáš Syrový, Mgr. Andrea Fogelová: NOZ: Nové pojetí nájmu nebytových prostor

Autoři se v článku zabývají otázkou interpretace nového pojmu „prostor sloužící podnikání“, který zavádí nový občanův zákoník.

INFORMACE A STANOVISKA

SPOLEČNÉ STANOVISKO Ministerstva pro místní rozvoj a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě ze dne 9. 7. 2013

k rozsahu oprávnění autorizovaného technika pro výkon vybraných činností ve výstavbě

Pro sjednocení aplikace ustanovení o rozsahu oprávnění autorizovaného technika pro výkon vybraných činností ve výstavbě podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorizační zákon“) v kontextu s příslušnými ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vydává Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor stavebního řádu (dále jen „MMR“) a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „ČKAIT“) toto společné stanovisko:

A/ OZNAČENÍ FUNKCE AUTORIZOVANÉHO TECHNIKA PODLE STAVEBNÍHO ZÁKONA

Autorizovaný technik podle autorizačního zákona je ten, komu byla udělena autorizace podle autorizačního zákona a je zapsán v seznamu autorizovaných techniků vedeném ČKAIT. Vykonává-li projektovou činnost ve výstavbě, vztahuje se na něj označení „projektant“ (§ 22 odst. 4 stavebního zákona), popř. „hlavní projektant“, pokud jej stavebník pověřil koordinací projektové dokumentace stavby zpracovávané více projektanty nebo koordinací autorského dozoru (§ 113 odst. 2 stavebního zákona); vykonává-li odborné vedení provádění stavby nebo její změny, vztahuje se na něj označení „stavbyvedoucí“ (§ 134 odst. 2 stavebního zákona).

B/ OPRAVNĚNÍ AUTORIZOVANÉHO TECHNIKA

Z ustanovení § 113, 153, 158 a 159 stavebního zákona vyplývá, že autorizovaný technik může vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě (projektová činnost a odborné vedení provádění stavby), resp. zastávat funkci projektanta, popř. hlavního projektanta nebo funkci stavbyvedoucího, pouze na **základě a v rozsahu uděleného oprávnění (autorizace)**.

Autorizace se uděluje podle § 5 a 6 autorizačního zákona v těchto oborech a specializacích:

- a) pozemní stavby,
- b) dopravní stavby,
 - b1) specializace kolejová doprava,
 - b2) specializace nekolejová doprava,
- c) stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství,
 - c 1) specializace stavby hydrotechnické
 - c 2) specializace stavby zdravotnětechnické,
 - c 3) specializace stavby meliorační a sanační,
- d) mosty a inženýrské konstrukce,
- e) technologická zařízení staveb,
- f) technika prostředí staveb
 - f1) specializace vytápění a vzduchotechnika,
 - f 2) specializace zdravotní technika,
 - f 3) elektrotechnická zařízení,
- g) statika a dynamika staveb – *Pozn: pro autorizované techniky se neuděluje,*
- h) městské inženýrství – *Pozn: pro autorizované techniky se neuděluje,*
- i) geotechnika,
- j) požární bezpečnost staveb,
- k) stavby pro plnění funkce lesa – *Pozn: pro autorizované techniky se neuděluje.*

Primárně je rozsah oprávnění autorizovaného technika vymezen ustanoveními § 19 písm. a), b) a d) autorizačního zákona, podle nichž je v rozsahu oboru popř. specializace jemu udělené autorizace, oprávněn vykonávat **tyto vybrané činnosti ve výstavbě**:

- vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci, jestliže celá přísluší jeho oboru, v ostatních případech vypracovávat příslušné části dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a projektové dokumentace; v případě oboru pozemní stavby též vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro stavby nevyžadující stavební povolení ani ohlášení, dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro stavby vyžadující ohlášení s výjimkou rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci a dále dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo projektovou dokumentaci pro garáže a ostatní pozemní stavby bezprostředně související a podmiňující bydlení na pozemku stavby pro bydlení,
- podílet se na vypracování projektové dokumentace, je-li zpracovávána autorizovaným architektem nebo autorizovaným inženýrem,
- vést realizaci stavby.

C/ POJEM DOKUMENTACE A PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE

Podle § 158 stavebního zákona platí, že vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich činnosti podle autorizačního zákona.

Vybranými činnostmi jsou projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování

- územně plánovací dokumentace, územní studie, **dokumentace pro vydání územního rozhodnutí** a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující,
- **projektové dokumentace, kterou je** dokumentace
 - a) stavby podle §104 odst. 1 písm. a) až e),
 - b) stavby pro vydání stavebního povolení podle §115,
 - c) k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle §116,
 - d) k posouzení autorizovaným inspektorem podle §117,
 - e) změn staveb uvedených v písmenech a) až d) před jejím dokončením podle §118,
 - f) staveb uvedených v písmenech a) až e) k opakovanému stavebnímu řízení nebo
 - g) dodatečnému povolení stavby podle §129,
 - h) pro provádění stavby,
 - i) pro nezbytné úpravy podle §137, nebo- i) vodního díla k ohlášení podle §15a odst. 2 písm. c) vodního zákona a
- odborné vedení provádění stavby nebo její změny.

D/ OPRÁVNĚNÍ AUTORIZOVANÉHO TECHNIKA

Podle novelizovaného ustanovení § 19 písm. a) autorizačního zákona je autorizovaný technik v rozsahu oboru, popřípadě specializace, pro který mu byla udělena autorizace, oprávněn vykonávat tyto vybrané činnosti:

- vypracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí nebo uzavření veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující,
- vypracovávat projektovou dokumentaci, **jestliže celá přísluší jeho oboru, v ostatních případech vypracovávat příslušné části** dokumentace pro vydání územního rozhodnutí nebo veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující a projektové dokumentace.

V případě **oboru pozemní stavby** je autorizovaný technik oprávněn **v celém rozsahu** vypracovávat též

- dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro stavby nevyžadující stavební povolení ani ohlášení (§ 103 odst. 1 stavebního zákona),
- dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro stavby vyžadující ohlášení (§ 104 odst. 1 stavebního zákona) s výjimkou rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci [§ 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona],
- dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro garáže a ostatní pozemní stavby bezprostředně související a podmiňující bydlení na pozemku stavby pro bydlení (§ 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů),

- projektovou dokumentaci pro stavby vyžadující ohlášení (§ 104 odst. 1 stavebního zákona) s výjimkou rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci [§ 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona],
- projektovou dokumentaci pro garáže a ostatní pozemní stavby bezprostředně související a podmiňující bydlení na pozemku stavby pro bydlení (§ 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území).

V případě dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a projektové dokumentace u staveb rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci [§ 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona] tak může autorizovaný technik v oboru pozemní stavby i nadále vypracovávat pouze příslušné části.

E/ OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI DOKUMENTACE A PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE

Obsahové náležitosti dokumentace pro všechny druhy staveb a projektové dokumentace pro stavby obecné a stavby vodních děl jsou vymezeny v **přílohách č. 1 až 6 k vyhlášce č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb.** (dále jen vyhláška o dokumentaci staveb).

Tato vyhláška se nevztahuje na projektové dokumentace pro stavby letecké, stavby drah a na dráze, stavby dálnic, silnic místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací. Obsahové náležitosti projektových dokumentací těchto vybraných speciálních staveb stanoví v **přílohách vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb.**

Pro účely vyhlášky o dokumentaci staveb **dokumentace** obsahuje tyto povinné části:

- A. Průvodní zprávu
- B. Souhrnnou technickou zprávu
- C. Situační výkresy
- D. Výkresovou dokumentaci
- E. Dokladovou část.

Pro účely vyhlášky o dokumentaci staveb **projektová dokumentace** obsahuje tyto povinné části:

- A. Průvodní zprávu
- B. Souhrnnou technickou zprávu
- C. Situační výkresy
- D. Dokumentaci objektů a technických a technologických zařízení
- E. Dokladovou část

Každá z uvedených povinných částí dokumentace a projektové dokumentace je samostatná, oddělitelná a dále členěná na jednotlivé položky s tím, že rozsah a obsah jejích položek musí vždy odpovídat konkrétně uvažovanému stavebnímu záměru, resp. druhu a významu stavby, jejímu umístění, stavebně technickému provedení, účelu využití, vlivu na životní prostředí a době trvání stavby.

Podle rozsahu předmětu dokumentování lze povinné části dokumentace a projektové dokumentace členit na společné části, tzn. části A až C, v nichž je řešena problematika stavby jako celku, a na část dokumentace objektů, tzn. část D, v níž

jsou navrhovány jednotlivé, v úvahu přicházející objekty, resp. pozemní (stavební) objekty, inženýrské objekty a technická a technologická zařízení staveb, včetně staveb veřejné technické infrastruktury.

F/ OPRAVNĚNÍ AUTORIZOVANÉHO TECHNIKA VYPRACOVÁVAT PŘÍSLUŠNÉ ČÁSTI PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE

F.1 Obecně

Příslušná část projektové dokumentace je zásadně vymezena pouze daným **odborným obsahem řešené problematiky**, který odpovídá oboru, popř. specializaci autorizace udělené autorizovanému technikovi. Takové vymezení tedy nebere zřetel na formu dokumentování (grafická či textová) nebo na to, v jaké povinné části projektové dokumentace je položka s daným odborným obsahem obsažena.

Z hlediska rozsahu oprávnění autorizovaného technika je zřejmé, že vymezení příslušných částí projektové dokumentace rozhodujícím způsobem odpovídá počtu a stavebně technické povaze staveb/objektů (pozemní, inženýrské a technologické stavby, popř. technická infrastruktura), které připadají v úvahu v konkrétním stavebním záměru; řešení těchto objektů je obsaženo v povinné části D dokumentace a projektové dokumentace. Kromě položek řešených v povinné části D jsou součástí příslušné části projektové dokumentace také odborně shodné položky obsažené v jiných povinných částech; např. požárně bezpečnostní řešení pozemního objektu navrhované v povinné části dokumentace objektů (položka D/1.3). Zpracování údajů o požární bezpečnosti je také v povinné části – souhrnná technická zpráva (položka B/2).

Z kontextu s § 19 autorizačního zákona je zřejmé, že i v případě, že by autorizovanému technikovi byla udělena autorizace pro všechny uvedené obory a specializace, nebyl by takový projektant oprávněn v projektové dokumentaci pro povolování staveb staticky posuzovat stavebně konstrukční části stavby a v projektové dokumentaci pro provádění stavby zpracovávat podrobný statický výpočet.

Z § 159 odst. 2 stavebního zákona vyplývá, že není-li autorizovaný technik oprávněn (způsobilý) některé části projektové dokumentace zpracovat sám, je povinen k jejich zpracování přizvat další projektanty s oprávněním pro příslušný obor nebo specializaci, přičemž každý z nich odpovídá za jím zpracované řešení. V takovém případě autorizovaný technik odpovídá za projektovou dokumentaci stavby jako celek, zejména za koordinaci a kompletaci jednotlivých částí dokumentace, a to i tehdy, nebyl-li stavebníkem pověřen funkcí hlavního projektanta podle § 113 odst. 2 stavebního zákona.

Za projektanta přizvaného v uvedeném smyslu však nelze považovat osobu, která ke zpracování projektu přispěla jen poskytnutím administrativní či technické pomoci nebo odborné konzultace ke speciální dílčí otázce (např. při navrhování neobvyklého konstrukčního řešení), protože takovou asistenci nemůže být dotčena uvedená odpovědnost projektanta.

Projektová dokumentace musí být uspořádána, upravena a opatřena tak, aby bylo možné jednoznačně identifikovat projektanta (autora) každé z jejích příslušných částí (§ 13 odst. 3 autorizačního zákona) a určit tak podíl jeho právní odpovědnosti za odbornou úroveň navrhovaného řešení (§ 159 odst. 2 stavebního zákona a § 12 odst. 1 autorizačního zákona).

Dokumentace vymezené v přílohách č. 1–4 vyhlášky o dokumentaci staveb má autorizovaný technik oprávnění zpracovávat, jestliže celá přísluší jeho oboru, v ostatních případech vypracovávat příslušné části.

F.2 Rozsah oprávnění autorizovaného technika v oboru pozemní stavby

Autorizovaný technik v oboru pozemní stavby může na základě svého oprávnění zpracovávat části projektové dokumentace pozemních (stavebních) objektů, které obsahují:

- část A Průvodní zprávu,
- část B. Souhrnnou technickou zprávu s výjimkou položek
 - B/2.3 Celkové provozní řešení, technologie výroby
 - B/2.6 c) Mechanická odolnost a stabilita,
 - B/2.7 Základní charakteristika technických a technologických zařízení
 - B/2.8 Požárně bezpečnostní řešení,
 - B/2.9 Zásady hospodaření s energiemi
- B.3 Připojení na technickou infrastrukturu
- B.4 Dopravní řešení
- B.6 Popis vlivů stavby na životní prostředí a jeho ochrana
- část C. Situační výkresy
- část D. Dokumentaci objektů a technických a technologických zařízení s výjimkou položek
 - D.1.2 Stavebně konstrukční řešení
 - D.1.3 Požárně bezpečnostní řešení
 - D.1.4 Technika prostředí staveb
 - D.2 Dokumentace technických a technologických zařízení.

Uvedený rozsah oprávnění autorizovaného technika v oboru pozemní stavby zohledňuje skutečnost, že návrh řešení v projektové dokumentaci pro povolování staveb je podstatně předurčen již ve stadiu územního rozhodování, protože podmínky územního rozhodnutí (§ 92 stavebního zákona) jsou fakticky závazným a značně podrobným zadáním pro projektovou přípravu stavby.

*Za MMR:
Ing. Marcela Pavlová
ředitelka Odboru stavebního rádu*

*Za ČKAIT:
Ing. Pavel Křeček
předseda*

SPOLEČNÉ STANOVISKO
Ministerstva pro místní rozvoj
a Ministerstva zemědělství
ze dne 8. 7. 2013
k vymezení pojmu „polní mlat“

1. Úvod

Vzhledem k opakujícím se dotazům zemědělců a rozdílnému přístupu stavebních úřadů k definování pojmu „polní mlat“ vydává Odbor stavebního řádu Ministerstva pro místní rozvoj ve spolupráci s Antibykratickou komisí Ministerstva zemědělství následující stanovisko:

2. Právní předpisy

- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška o TPS“).

Oba citované právní předpisy jsou v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj.

3. Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby

Cílem ustanovení § 52 vyhlášky o TPS s názvem „**Stavby pro posklizňovou úpravu a skladování produktů rostlinné výroby**“ je vyspecifikování stavebně technických podmínek tak, aby bylo zajištěno vhodné vnitřní prostředí staveb pro posklizňovou úpravu a skladování jednotlivých produktů rostlinné zemědělské výroby.

Jedná se o stavby:

- a) pro posklizňovou úpravu a skladování zrnin,
- b) pro posklizňovou úpravu a skladování brambor,
- c) pro posklizňovou úpravu a skladování ovoce a zeleniny,
- d) chladírenské prostory pro skladování ovoce a zeleniny.

Do výše uvedeného výčtu staveb lze zařadit i stavbu polního mlatu, která není ve vyhlášce o TPS definována ani zmiňována, ale jedná se o dlouhodobě používaný a ustálený výraz v zemědělské praxi.

Stavbou „**polního mlatu**“ se rozumí **zastavěný prostor na zpevněném povrchu, který slouží k uskladnění a posklizňové úpravě produktů rostlinné výroby. Za posklizňovou úpravu se považuje čištění, šrotování, granulování, míchání apod., včetně instalace potřebného technického vybavení pro tuto činnost a technického vybavení pro manipulaci s rostlinnými produkty.** Podle zemědělských zvyklostí se stálé polní mláty většinou vybavují mobilním, nebo jednoduchým stabilním strojním zařízením, které může být použito v mimosezónním období k jiným účelům. Volná zastřešená plocha může v tomto období sloužit například jako skladovací prostor.

4. Závěr

Při rozhodování a posuzování staveb „polního mlatu“ v území se doporučuje postupovat v souladu s uvedenou definicí a dále bude rozhodující individuální posouzení každé konkrétní stavby, kde budou zvažovány všechny známé okolnosti a souvislosti v daném území.

Ing. Marcela Pavlová
ředitelka Odboru stavebního řádu
Ministerstva pro místní rozvoj

Ing. Josef Stehlík
předseda Antibykratické komise
Ministerstva zemědělství

Postavení úřadu územního plánování jako dotčeného orgánu v územním řízení

(společné metodické doporučení Odboru stavebního řádu a Odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 22. 4. 2013)

Podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je úřad územního plánování, tj. obecní úřad obce s rozšířenou působností, dotčeným orgánem v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud nevydává územní rozhodnutí. Tuto svoji působnost vykonává jako působnost přenesenou, přičemž se vyjadřuje k územním řízením, která jsou vedena v jeho správním obvodu, pokud sám toto řízení nevede.

Postavení dotčených orgánů ve správním řízení obecně upravuje § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Z ustanovení § 136 odst. 1 písm. a) správního řádu vyplývá, že dotčenými orgány jsou orgány, o kterých to stanoví zvláštní zákon. Podle § 136 odst. 1 písm. b) správního řádu jsou dále dotčenými orgány správní orgán a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1 správního řádu) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu. Stavební zákon, jako zvláštní zákon, zakládá působnost úřadu územního plánování jako dotčeného orgánu v územním řízení v ustanovení § 6 odst. 1 písm. e). Stavební zákon však již blíže nespecifikuje, jakou formou se úřad územního plánování jako dotčený orgán vyjadřuje. Aby úřad územního plánování mohl vydávat závazné stanovisko, musely by být naplněny podmínky ustanovení § 149 správního řádu, dle kterého je závazné stanovisko úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Vzhledem k charakteru závazného stanoviska je zřejmé, že pravomoc k jeho vydání musí být výslovně založena zákonem. Pravomoc úřadu územního plánování vydávat závazné stanovisko v územním řízení nelze z příslušných ustanovení stavebního zákona dovodit.

Podle § 4 odst. 2 písm. a) stavebního zákona vydávají dotčené orgány závazná stanoviska pro rozhodnutí a pro jiné úkony stavebního úřadu nebo úkony autorizovaného inspektora. Z návěti ustanovení § 4 odst. 2 stavebního zákona vyplývá, že pravomoc vydávat závazná stanoviska je svěřena těm orgánům, které chrání veřejné zájmy podle zvláštních zákonů, nikoliv těm dotčeným orgánům, jejichž postavení a pravomoc se odvozuje ze stavebního zákona (argument a contrario). Je třeba zdůraznit, že § 4 odst. 2 stavebního zákona navíc nelze číst pouze gramaticky, ale je nutné jej chápat jako významový celek. Argument vazby na zvláštní zákony je podepřen příkladným výčtem těchto zvláštních právních předpisů v poznámce pod čarou č. 4, kde jsou uvedeny příklady zvláštních zákonů, které zakládají pravomoc jednotlivých dotčených orgánů k vyjadřování do jednotlivých postupů podle stavebního zákona. Úřad územního plánování hájí veřejný zájem podle stavebního zákona, především zájem na racionálním a hospodárném využívání území s ohledem na potřeby jeho rozvoje a ochrany jeho hodnot. Úkolem úřadu územního plánování je dále koordinace veřejných i soukromých zájmů ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 stavebního zákona.

Jestliže není ve stavebním zákoně výslovně stanoveno, že úřad územního plánování jako dotčený orgán vydává závazné stanovisko, lze dovodit, že vydává vyjádření, tedy po stránce obsahu nezávazný úkon, který je jedním z podkladů pro „navazující“ správní rozhodnutí. Skutečnost, že se úřad územního plánování bude vyjadřovat pouze formou vyjádření, vyplývá i z ustanovení § 136 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle něhož jsou dotčenými orgány správní orgány a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu. Je-li tedy úřad územního plánování dotčeným orgánem v územním řízení, pokud nevydává územní rozhodnutí, a nevydává-li závazné stanovisko, vydává ve smyslu § 136 odst. 1 písm. b) správního řádu pouze vyjádření, a to podle ustanovení § 154 a násl. správního řádu. Jde tedy o jiný podklad pro rozhodnutí správního orgánu podle § 50 odst. 1 správního řádu.

K problematice obsahu vyjádření úřadu územního plánování je třeba vyjít z dílky ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, ve kterém je stanoveno, že se úřad územního plánování jako dotčený orgán vyjadřuje z hlediska uplatňování záměrů územního plánování. Pojem „záměry územního plánování“ stavební zákon v žádném svém ustanovení nedefinuje ani nevymezuje. Záměry územního plánování lze nicméně odvozovat od ustanovení § 18 a 19 stavebního zákona, kde jsou vymezeny cíle a úkoly územního plánování. Dle ustanovení § 18 odst. 3 stavebního zákona orgány územního plánování koordinují veřejné i soukromé zájmy změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů. Úkoly územního plánování definované v ustanovení § 19 odst. 1 stavebního zákona obecně platí jak pro územně plánovací činnost, tj. zejména pro pořizování územně plánovacích podkladů, politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, tak i pro rozhodování v území. Pokud se vychází z obsahu § 19 odst. 1 stavebního zákona jako požadovaného obsahového rámce vyjádření úřadu územního plánování v územním řízení, lze konstatovat, že bude z hlediska své působnosti posuzovat zá-

měr ve vztahu k územně plánovacím podkladům, tj. k územně analytickým podkladům, k pořízeným a evidovaným územním studiím, a ve vztahu k politice územního rozvoje. Tato hlediska nejsou výslovně uvedena v § 90 stavebního zákona, byť rovněž územně plánovací podklady a politika územního rozvoje jsou podkladem pro rozhodování v území (v případě politiky územního rozvoje dokonce podkladem závazným), se kterými se stavební úřad musí vypořádat. Dále úřad územního plánování posuzuje záměr i ve vztahu k územně plánovací dokumentaci, tzn. že v rámci svého vyjádření sděluje stavebnímu úřadu, zda pro dané území je zpracována platná územně plánovací dokumentace, jaký způsob využití je pro danou plochu, popř. pozemek, stanoven (tzn. způsob využití určený jako hlavní, přípustný, podmíněně přípustný, nepřípustný), podmínky pro využití ploch nebo pozemků apod. Úřad územního plánování by měl stavebnímu úřadu případně sdělit, že územně plánovací dokumentace byla zcela nebo zčásti zrušena (v rámci přezkumu podle správního řádu či soudního řádu správního) anebo že podle části územně plánovací dokumentace nelze postupovat z důvodů nesouladu s následně vydanou nadřazenou územně plánovací dokumentací či politikou územního rozvoje nebo v důsledku změny či zrušení rozhodnutí o námitkách. V neposlední řadě by se měl úřad územního plánování vyjádřit rovněž k tomu, které části územně plánovací dokumentace se nepoužijí podle bodů č. 3, 4 a 9 přechodných ustanovení k zákonu č. 350/2012 Sb. (novela stavebního zákona). Vyjádření úřadu územního plánování v podstatě představuje poskytnutí informace o podmínkách stanovených pro území, ve kterém se má požadovaný záměr uskutečnit.

Jak již bylo výše uvedeno s přihlédnutím k ustanovení § 149 správního řádu, není obsah vyjádření úřadu územního plánování závazný pro výrokovou část územního rozhodnutí (na rozdíl od závazného stanoviska). Vyjádření je jedním z podkladů, které musí stavební úřad v územním řízení vyhodnotit, a toto vyhodnocení pak zdůvodnit v rámci odůvodnění územního rozhodnutí. Vyjádření úřadu územního plánování obsahující posouzení záměru žadatele o vydání územního rozhodnutí z hlediska záměrů územního plánování tedy v žádném případě nezasahuje do působnosti stavebního úřadu a nezbavuje stavební úřad jeho povinnosti, posoudit soulad záměru z hledisek uvedených v ustanovení § 90 stavebního zákona. Zmocnění stavebního úřadu založené ustanovením § 90 stavebního zákona totiž není a ani nemůže být aplikací § 6 odst. 1 písm. e) dotčeno. Stavební úřad v konečné fázi sám posuzuje a v odůvodnění územního rozhodnutí zdůvodňuje soulad záměru se schválenou nebo vydanou územně plánovací dokumentací. Územně plánovací dokumentace a politika územního rozvoje jsou vždy závazným podkladem pro vydání územního rozhodnutí, tak jak vyplývá z ustanovení § 31 odst. 4, § 36 odst. 5, § 43 odst. 5 a § 61 odst. 2 stavebního zákona, a nelze se od nich odchýlit. Vyjádření úřadu územního plánování je tedy nezávazným podkladem, který musí stavební úřad při vydávání územního rozhodnutí vzít v úvahu a vypořádat se s ním v odůvodnění tohoto rozhodnutí. V odůvodnění územního rozhodnutí musí být vždy stavebním úřadem zdůvodněn soulad s platnou územně plánovací dokumentací, politikou územního rozvoje, cíli a úkoly územního plánování a uvedeny další případné podklady pro vydání tohoto rozhodnutí, jakož i úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení.

Umístování staveb v prolukách

(metodická pomůcka Odboru stavebního řádu MMR)

1. Definice pojmu „proluka“

Pojem „proluka“ je „terminus technicus“ běžně užívaný nejen odbornou, ale též laickou veřejností. V prováděcích předpisech ke stavebnímu zákonu¹⁾ je pojem „proluka“ užíván s cílem umožnit doplnění stávající souvislé zástavby vhodnou stavbou při respektování všech urbanistických a architektonických zásad a zároveň zajistit vhodné podmínky pro vnitřní prostředí staveb (např. denní osvětlení a proslunění), a to jak staveb pro bydlení, tak i staveb nebytových. Přestože je pojem „proluka“ užíván v předpisech stavebního práva, stavební zákon¹⁾ jej nedefinuje.

Definici lze nalézt ve vyhlášce hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy²⁾, v české technické normě ČSN 73 4301 – Obytné budovy nebo v Naučném slovníku architektury (Doc. Ing. arch. Dr. Bohuslav Syrový, SNTL 1961):

- Čl. 3 odst. 1 písm. l) vyhlášky hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy²⁾:

„Prolukou se rozumí nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě včetně nezastavěného nároží, který je určen k zastavění; v zástavbě rodinných domů se prolukou rozumí také nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů včetně volného pozemku na nároží ulic, určený k zástavbě rodinným domem.“

- ČSN 73 4301 – Obytné budovy – Poznámka k čl. 4.3.4.: „Prolukou se rozumí dočasně nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, který je určen k zastavění. Pro nezastavěné nároží (např. při blokové zástavbě) lze použít termín rohová proluka.“
- Doc. Ing. arch. Dr. Bohuslav Syrový – Architektura – Naučný slovník (SNTL 1961): „Proluka – nezastavěné místo vzniklé vybouráním některé části v souvislém zastavění nebo ponecháním volné parcely v zastavěné řadě.“

2. Pojem „proluka“ ve stavebním zákoně¹⁾ a jeho prováděcích předpisech

2.1. Pojem „proluka“ ve stavebním zákoně¹⁾

§ 58 odst. 2: „Do zastavěného území se zahrnují pozemky v intravilánu, s výjimkou vinic, chmelnic, pozemků zemědělské půdy určených pro zajišťování speciální zemědělské výroby (zahradnictví) nebo pozemků přiléhajících k hranici intravilánu navrácených do orné půdy nebo do lesních pozemků, a dále pozemky vně intravilánu, a to

- a) zastavěné stavební pozemky,
- b) stavební proluky,
- c) pozemní komunikace nebo jejich části, ze kterých jsou vjezdy na ostatní pozemky zastavěného území,
- d) ostatní veřejná prostranství,

e) další pozemky, které jsou obklopeny ostatními pozemky zastavěného území, s výjimkou pozemků vinic, chmelnic a zahradnictví.“

2.2. Pojem „proluka“ ve vyhlášce č. 501/2006 Sb.³⁾

§ 25 odst. 4: „Jsou-li v některé z protilehlých stěn sousedících staveb pro bydlení okna obytných místností, musí být odstup staveb roven alespoň výšce vyšší z protilehlých stěn, s výjimkou vzájemných odstupů staveb rodinných domů podle odstavce 2. Uvedené odstupy mezi stavbami pro bydlení neplatí pro jednotlivé stavby umístované v prolukách. Obdobně se určují odstupy od staveb nebytových.“

§ 25 odst. 7: „Vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně 3 m od okraje vozovky silnice nebo místní komunikace; tento požadavek se neuplatní u budov umístovaných ve stavebních prolukách řadové zástavby a u budov, jejichž umístění stanoví vydaná územní plánovací dokumentace.“

2.3. Pojem „proluka“ ve vyhlášce č. 268/2009 Sb.⁴⁾

§ 12 odst. 5: „Při doplňování stávající souvislé zástavby výstavbou v prolukách, popřípadě formou nástaveb a přístaveb, se posuzuje vliv na stínění okolních budov porovnáním se stavem při úplné souvislé zástavbě, zejména s výškovou úrovní zástavby a půdorysným rozsahem.“

§ 26 odst. 7: „Při změnách dokončených staveb nebo výstavbě nových staveb v prolukách musí být alespoň jedna obytná místnost orientována do venkovního prostoru, kde nejsou pro tuto místnost ve venkovním chráněném prostoru stavby překračovány hygienické limity hluku.“

2.4. Pojem „proluka“ ve vyhlášce hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy²⁾

Čl. 6 odst. 1: „Žumpy se mohou zřizovat pouze u staveb jednotlivých rodinných domů umístěných v prolukách a jako náhrada stávajících žump u rodinných domů, dále u staveb zařízení stavenišť, zahrádkových osad, venkovních sportovních zařízení, technické infrastruktury (např. rozvodny, regulační stanice, konečné zastávky městské hromadné dopravy) a u staveb v plochách zeleně, vymezených územně plánovací dokumentací, tam, kde splaškové odpadní vody nelze odvádět do stokové sítě nebo kde by čištění odpadních vod v malé čistírně neodpovídalo konkrétním potřebám v místě. Žumpy nelze zřizovat v aktivní zóně záplavového území a v průtočném záplavovém území.“

Čl. 8 odst. 2: „Jsou-li v některé z protilehlých stěn sousedících staveb pro bydlení okna obytných místností, musí být odstup staveb roven alespoň výšce vyšší z protilehlých stěn, s výjimkou vzájemných odstupů staveb rodinných domů podle odstavce 3 až 6. Uvedené odstupy mezi stavbami pro bydlení neplatí pro jednotlivé stavby umístované v prolukách. Obdobně se určují odstupy od staveb nebytových.“

1) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

2) Vyhláška hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

3) Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.

4) Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

Čl. 8 odst. 8: „Vzdálenost průčelí budov, v nichž jsou okna obytných místností, musí být nejméně 3 m od okraje vozovky pozemní komunikace; tento požadavek se neuplatní u budov umístěných v prolukách.“

Čl. 23 odst. 4: „Při doplňování stávající souvislé zástavby výstavbou v prolukách, popř. formou nástaveb a přístaveb, se posuzuje vliv na stínění okolních budov porovnáním se stavem při úplné souvislé zástavbě (výšková úroveň zástavby, půdorysný rozsah apod.) podle podmínek uvedených v odstavci 3.“

2.5. Smysl užití pojmu „proluka“ ve stavebním zákoně¹⁾ a jeho prováděcích předpisech

Smyslem výše uvedených ustanovení obsahujících pojem „proluka“, je umožnit doplnění stávající souvislé zástavby vhodnou stavbou (budovou) při respektování všech urbanistických a architektonických zásad a zároveň zajistit vhodné podmínky pro vnitřní prostředí staveb (např. denní osvětlení a proslunění) včetně zajištění nerušeného užívání sousedních staveb a pozemků. Pojem „stávající souvislá zástavba“ je nutno v daném kontextu chápat jako zástavbu řadovou, tzn., že jednotlivé stavby (budovy) mají stítové zdi těsně u sebe, jedna na druhou navazují. V zástavbě rodinných domů se proluka rozumí také nezastavěný pozemek v souvislé řadě pozemků stávajících rodinných domů včetně volného pozemku na nároží ulic, určený k zástavbě rodinným domem.

Proluka musí být v každém případě prolukou mezi zastavěnými stavebními pozemky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) stavebního zákona⁵⁾, na kterých stojí budovy.

V pochybnostech, zda se v případě konkrétního pozemku jedná o proluku, je určující stanovisko příslušného stavebního úřadu.

3. Posuzování návrhu zástavby v proluce

Zásadní pro posuzování návrhu zástavby proluky je posouzení vzájemných odstupů budov a vlivu navrhované stavby na stínění okolních budov. Podstatná je návaznost ustanovení § 25 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb.³⁾ na ustanovení § 12 odst. 5 vyhlášky č. 268/2009 Sb.⁴⁾, přičemž ustanovení § 25 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb.³⁾ je nutno uplatňovat rovněž v souvislosti s ustanovením § 25 odst. 1 této vyhlášky, které v obecné rovině stanovuje: „Vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí.“

Na stavbu umístěnou do proluky se nevztahuje věta první § 25 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb.³⁾, tj. neplatí pro ni stanovený požadavek na odstupy mezi stavbami. Základním požadavkem však je, že se umístěnou stavbou skutečně doplňuje stávající souvislá zástavba, která předurčuje objemové parametry umístěvané stavby, což je smyslem ustanovení o proluce, včetně proluky nárožní. Musí se jednat o doplnění celku o v zásadě stejnorodou část. Předpokladem pro použití

ustanovení o umístění staveb v prolukách je tedy přítomnost existujících sousedních staveb, které nějakým způsobem předem determinují objem, výšku a půdorys nové zástavby (určují charakter zástavby).

Pokud se umístí stavba viditelně neodpovídající výšky nebo v nároží vzniká nová dominanta, jde sice o umístění stavby do proluky, nikoli však o „doplnění stávající souvislé zástavby“.

Přestože u staveb umístěných do proluky ustanovení o odstupech neplatí, hodnoty denního osvětlení a oslunění se zjišťují jak pro navrhovanou stavbu, tak pro okolní zástavbu.

Pro okolní stávající zástavbu se za vyhovující považuje stav stínění, který by byl při úplné souvislé zástavbě. Rozhodující je tedy porovnání hodnot vypočtených pro navrhovanou konkrétní stavbu s hodnotami pro vyhovující stav. Ve studiích denního osvětlení se u proluk vyskytují (kromě případných skutečně „současných“ hodnot, které jsou většinou vzhledem k momentálně volnému prostoru proluky pro okolí výjimečně příznivé) hodnoty platné pro modelovou „úplnou souvislou zástavbu“ a hodnoty platné pro konkrétní umístěnou stavbu. Zůstávají-li hodnoty zastínění okolních staveb novou stavbou stejné jako při zastínění modelovou zástavbou, jsou opět vyhovující, mění-li se na nevyhovující, musí se tato skutečnost v závěru studie konstatovat a navrhnout řešení. Vyhláška ukládá posoudit vliv nové stavby na stínění okolních budov porovnáním se stavem při úplné souvislé zástavbě, nestanovuje však, jak s výsledkem „porovnání“ naložit. Obecně lze považovat zhoršení podmínek osvětlení a oslunění pro stávající zástavbu za nepřijatelné. Rozhodující je však individuální posouzení každého konkrétního případu, ve kterém jsou zvažovány všechny známé okolnosti a souvislosti v daném území.

Návrh nové stavby musí z hlediska osvětlení a oslunění splňovat podmínky vyhlášky č. 268/2009 Sb.⁴⁾ Je tedy nutno vyhodnotit soulad návrhu s podmínkami ustanovení § 11 odst. 2 této vyhlášky: „Obytné místnosti musí mít zajištěno denní osvětlení v souladu s normovými hodnotami.“ a ustanovení § 13 odst. 2 této vyhlášky: „Byt je prosluněn, je-li součet podlahových ploch jeho prosluněných obytných místností roven nejméně jedné třetině součtu podlahových ploch všech jeho obytných místností. Při posuzování proslunění se vychází z normových hodnot.“ V odůvodněných případech je možno z těchto ustanovení povolit výjimku.

Z výše uvedeného je zřejmé, že teprve na základě znalosti všech souvislostí, návazností na stávající okolní zástavbu a širších územních vztahů, lze o konkrétním návrhu zástavby říci, zda se jedná o zástavbu v proluce.

5) § 2 odst. 1 písm. c) stavebního zákona: „Zastavěným stavebním pozemkem se rozumí pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako stavební parcela a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami.“

Umístění tepelného čerpadla vzduch – voda na pozemku rodinného domu

(ze stanoviska Odboru stavebního řádu MMR ze dne 6. 5. 2013, č. j. MMR-40204/2012-82)

Podle § 3 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zařízením pro účely stavebního zákona rozumí informační a reklamní panel, tabule, deska či jiná konstrukce a **technické zařízení**, pokud nejde o stavbu podle § 2 odst. 3. V pochybnostech, zda se jedná o stavbu nebo zařízení, je určující stanovisko stavebního úřadu. Tepelné čerpadlo, které slouží k vytápění rodinného domu, je jeho technickým zařízením (technické zařízení stavby), a tudíž podléhá posuzování podle stavebního zákona.

Pro určení postupu stavebního úřadu je důležité, jakého charakteru jsou stavební úpravy spojené s instalací vnitřní jednotky tepelného čerpadla, zda je vnější jednotka tepelného čerpadla umístěna v dokončené stavbě nebo na pozemku (mimo stavbu), zda je celkový instalovaný výkon tepelného čerpadla do 20 kW a zda je tepelné čerpadlo vodním dílem (vrty k využívání energetického potenciálu podzemních vod, při nichž dochází k čerpání nebo odběru podzemních vod).

Instalace tepelného čerpadla v dokončené stavbě je vždy spojena se stavebními úpravami (změna dokončené stavby), neboť přímo ve stavbě se instaluje vnitřní jednotka tepelného čerpadla a provede se napojení na rozvody topného systému nebo teplé užitkové vody. Charakter konkrétních stavebních úprav je pak určující pro povolovací režim (§ 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona, § 104 odst. 1 písm. a) nebo k) stavebního zákona, stavební povolení nebo veřejnoprávní smlouva anebo certifikát autorizovaného inspektora).

Pokud bude vnější jednotka tepelného čerpadla instalována přímo na dokončené stavbě, jedná se opět o stavební úpravy (změna dokončené stavby) a povolovací režim bude záviset na charakteru konkrétních stavebních úprav. Při posuzování stavební úpravy vyžadující ohlášení nebo stavební povolení pak stavební úřad zkoumá, mimo jiné, soulad s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů [např. ochrana před hlukem a vibracemi podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů], a zda jsou v odpovídající míře řešeny obecné požadavky na výstavbu.

Pokud však bude vnější jednotka tepelného čerpadla instalována na pozemek mimo vlastní stavbu, musí být tato část tepelného čerpadla umístěna, neboť podle § 76 odst. 1 stavebního zákona, lze stavby nebo zařízení umísťovat jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li

zákon jinak. Výjimky z tohoto ustanovení týkající se umísťování stavby nebo zařízení (tj. stavby a zařízení, které nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas), jsou taxativně vymezeny v § 79 odst. 2 stavebního zákona. V tomto výčtu však tepelné čerpadlo obsaženo není.

V případě, že tepelné čerpadlo není vodním dílem a jeho celkový výkon není větší než 20 kW, postačí k jeho povolení územní rozhodnutí nebo územní souhlas, neboť podle § 103 odst. 1 písm. e) bodu 9⁶⁾ stavebního zákona nevyžadují stavby pro výrobu energie⁷⁾ s celkovým instalovaným výkonem do 20 kW s výjimkou stavby vodního díla stavební povolení ani ohlášení. V případě, že tepelné čerpadlo nesplňuje podmínky § 103 odst. 1 písm. e) bodu 9 stavebního zákona, musí po jeho umístění následovat stavební řízení.

Při umísťování stavby nebo zařízení, posuzuje stavební úřad, mimo jiné, zda je záměr žadatele v souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území, s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů (např. ochrana před hlukem a vibracemi podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Pokud stavební úřad umísťuje stavební záměr uvedený v § 103 stavebního zákona, který již dále nebude vyžadovat ohlášení nebo stavební povolení, musí při posuzování umístění takového stavebního záměru prověřit nejen splnění obecných požadavků na využívání území, ale současně splnění technických požadavků na stavby stanovené prováděcími právními předpisy a splnění obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Uvádění dodatečně povolených staveb do užívání (stanovisko Odboru stavebního řádu MMR)

Stavební zákon umožňuje za splnění zákonem stanovených podmínek dodatečně povolit stavbu, která je prováděna nebo byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním (tzv. „černá stavba“). Na tom nic nezměnila ani novela stavebního zákona⁸⁾, která však upřesnila důvody pro nařízení odstranění stavby, postup stavebního úřadu v řízení o dodatečném povolení stavby, včetně příkládaných náležitostí.

Stavebník nebo vlastník nepovolené stavby („černé stavby“) nemůže být žádným způsobem zvýhodňován, proto podle provedené úpravy § 129 odstavce 2 stavebního zákona příkládá k žádosti o dodatečné povolení stavby doklady v rozsahu jako k řádnému povolení (k žádosti o dodatečné

6) V písmenu e) § 103 odst. 1 stavebního zákona a také v bodě 9 tohoto písmene je použit pojem „stavby“, nicméně je třeba tento pojem chápat v širším smyslu, tj. že zahrnuje kromě staveb též zařízení (např. § 103 odst. 1 písm. e) body 4 až 13). Podobně je tomu např. v § 77 písm. a) stavebního zákona.

7) Ve smyslu § 2 písm. a) a § 2 písm. o) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů a § 2 odst. 2 písm. c) bodu 13 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) je tepelné čerpadlo výrobnou tepla, tj. výrobnou energii.

8) Zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony – účinnost od 1. 1. 2013.

povolení stavby vyžadující ohlášení předkládá podklady jako k ohlášení, k žádosti o dodatečné povolení stavby vyžadující stavební povolení příkládá doklady jako k žádosti o stavební povolení, k žádosti o dodatečné povolení stavby vyžadující pouze územní rozhodnutí předkládá podklady jako k žádosti o územní rozhodnutí).

Stejný přístup se uplatní také v případě povolování užívání dodatečně povolené stavby, přičemž není rozhodné, zda byla dodatečně povolena stavba rozestavěná nebo již dokončená. Stavebník nebo vlastník dodatečně povolené stavby musí v případě, že se jedná o stavbu, kterou lze užívat pouze na základě oznámení stavebnímu úřadu nebo kolaudačního souhlasu, oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby nebo požádat o vydání kolaudačního souhlasu stejně, jako to musí udělat „řádný“ stavebník.

Stavební zákon již neumožňuje vydat současně s dodatečným povolením dokončené stavby i souhlas s jejím užíváním. O skutečnosti, že užívání dodatečně povolené stavby bude vyžadovat oznámení stavebnímu úřadu nebo kolaudační souhlas, by měl být stavebník v dodatečném povolení stavby poučen.

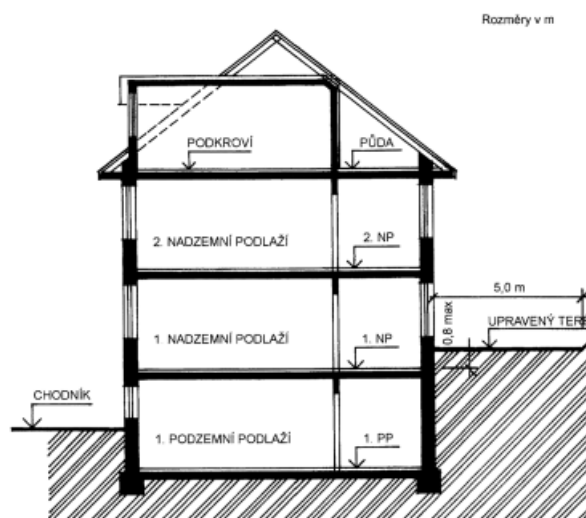
Definice pojmu podkroví

(sdělení Odboru stavebního řádu MMR)

Pojem „podkroví“ definuje norma ČSN 73 4301 – Obytné budovy a norma ČSN ISO 6707-1, 73 0000 – Pozemní a inženýrské stavby – Terminologie – Část 1: Obecné termíny.

ČSN 73 4301 – Obytné budovy

3.2.5	podkroví	přístupný vnitřní prostor nad posledním nadzemním podlažím vymezený konstrukcí krovu a dalšími stavebními konstrukcemi, určený k účelovému využití
3.3.2	nadzemní podlaží	každé podlaží, které má úroveň podlahy nebo její převažující části výše nebo rovno 800 mm pod nejvyšší úrovní přilehlého upraveného terénu v pásmu širokém 5,0 m po obvodu domu; nadzemní podlaží se stručně nazývá také: 1. podlaží, 2. podlaží atd. včetně podlaží ustupujícího (viz obrázek 1)

Obr. 1: Označení podlaží obytné budovy

ČSN ISO 6707-1, 73 0000

Pozemní a inženýrské stavby – Terminologie – Část 1: Obecné termíny

4.2.2	podkroví	místnost (4.1.3) nalézající se převážně v prostoru (4.1.1) pod šikmou střechou (5.2.23)
5.2.23	šikmá střecha	střecha (5.2.20), jejíž sklon (9.2.30) je větší než 10° (přibližně 15%)
3.1.1	stavba	všechno, co bylo postaveno nebo je výsledkem stavební činnosti
3.1.3	pozemní stavba	stavba (3.1.1), jejímž jedním z hlavních účelů je poskytovat ochranu jejím uživatelům nebo vnitřnímu obsahu; obvykle je částečně nebo úplně uzavřena a je trvale umístěna na jednom místě
4.1.1	prostor	plocha nebo objem skutečně nebo teoreticky ohraničené
4.1.3	místnost	ohraničený prostor (4.1.1) v rámci podlaží (4.1.2), jiný než komunikační prostor (4.4.1)
4.4.1	komunikační prostor	prostor (4.1.1) pro pohyb osob, zboží nebo vozidel
5.5.6	konstrukce	smontovaná nebo dokončená část stavby (3.1.1), která je výsledkem práce na staveništi
5.2.20	střecha	konstrukce (5.5.6), která shora ohraničuje pozemní stavbu (3.1.3)
9.2.30	sklon	odchýlení roviny povrchu od vodorovné roviny

Z obou definic vyplývá, že:

Podkroví je ohraničený vnitřní prostor nad posledním nadzemním podlažím nalézající se převážně v prostoru pod šikmou střechou (střecha s min. sklonem 10° tj. cca 17,6%) a určený k účelovému využití.

BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ STAVEB

Přístup od koridoru/přechodu k nástupišti – sklon (stanovisko Odboru stavebního řádu MMR)

V obecné rovině platí, že dvě pozemní komunikace navzájem nebo dvě veřejná prostranství navzájem nebo pozemní komunikaci a veřejné prostranství vždy propojuje komunikace pro chodce, popř. komunikace pro chodce ve sklonu. Z uveděného vyplývá, že na přístup od koridoru/přechodu k nástupnímu ostrůvku na tramvajové trati se pohlíží jako na samostatnou komunikaci pro chodce, respektive jako na komunikaci pro chodce ve sklonu.

Pozemní komunikace a veřejná prostranství se posuzují podle § 4 vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Konkrétně pro komunikace pro chodce platí bod 1 přílohy č. 2 a obecné požadavky na její sklon jsou obsaženy v podbodech 1.1.2 a 1.1.3. K dané problematice se vztahuje pouze podbod 1.1.2, který zní:

„1.1.2. Komunikace pro chodce smí mít podélný sklon nejvýše v poměru 1 : 12 (8,33 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1 : 50 (2,0 %), u mostních objektů nejvýše v poměru 1 : 40 (2,5 %).“

Naopak navazující šikmá plocha obsažená jako zvláštní úprava v bodě 2.1.1 přílohy č. 2 k této vyhlášce musí z hlediska typologie navazovat přímo na přechod/koridor, nikoliv až na vyčkávací prostor mezi kolejemi a vozovkou. Dále jakožto zvláštní úprava se tento pojem vztahuje pouze na určité plochy, které jsou zpravidla vymezené jen v části šířky komunikace, nikoliv na komunikaci v celé její délce.

Dálniční SOS hlásky a odpočívky (informace Odboru stavebního řádu)

Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (dále jen „bezbariérová vyhláška“) v § 4 odst. 1 uvádí výčet částí pozemních komunikací a veřejného prostranství, které musí být bezbariérově přístupné.

Dálnice ani dálniční SOS hlásky zde uvedeny nejsou a nelze je zařadit pod žádný zde použitý pojem. Dálnice ani dálniční SOS hlásky nejsou uvedeny ani v žádném jiném ustanovení této vyhlášky. Zde tedy neplatí požadavky na bezbariérové užívání staveb.

Pro úplnost třeba připomenout, že dle § 35 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, je na dálnici chůze zakázána.

Naopak co se týče odpočívky je nutno zdůraznit, že bezbariérová vyhláška v § 4 odst. 1 výslovně uvádí chodníky a ostatní pochozí plochy a v § 4 odst. 2 a 3 odstavěna a parkovací stání. Zde tedy platí požadavky na bezbariérové užívání staveb.

*Přílohu Stavebně správní praxe sestavila:
Ing. arch. Marcela Smolová
MMR*

